VVIK Nieuws

Nieuwsbrief van de Vereniging van Vrienden van het Instituut Kern

Derde nummer

Copyright © 2004 VVIK Nieuws
Leiden NOVEMBER 2004

halfjaarlijkse uitgave

VVIK Vedic Studies Seminar

Jan Houben

On the occasion of the 65th birthday of Professor Henk Bodewitz, a mini-seminar will take place on Vedic Studies. Prof. Dr. Asko Parpola (Helsinki) will give a lecture titled "Vedic religion from the perspective of Eurasian archaeology and linguistics: On the cult of the twin gods (the Ashvins) associated with the horse-drawn chariot".

Archaeology and loan word studies enable us to locate the emergence of the Indo-Iranian branch of the Indo-European language family around the lower course of the Volga river in southeastern Europe and to follow its diffusion in Eurasiatic steppes and from there to the Iranian Plateau and South Asia. The horse-drawn chariot was centrally involved in this process.

The cult of the deities associated with this new kind of vehicle, the Ashvin twins, has been integrated as minor components (offering of hot milk called *gharma* or *pravargya*, and morning litanies called *prâtaranuvâka* and *âshvinashastra*) in the classical Vedic ritual dominated by the cult of Indra and his sacred drink Soma. There are clear indications, however, that the Ashvin cult was originally independent of the Soma sacrifice, but the role that it played in the widely assumed 'pre-classical' Vedic ritual has not been fully realized.

Fresh milk is poured in the heated Pravargya pot © J. Houben

Vedic Studies: archeology, linguistics and vedic religion
Mini-seminar ter gelegenheid van de 65ste verjaardag van Prof. Henk Bodewitz
12 November 2004, Nonnensteeg 1-3, zaal 329 (Leiden)

15:00 Opening

15:15 Prof. Dr. Asko Parpola (Helsinki)
(lecture see this page)

16:00 Reaction by Prof. H.W. Bodewitz

16:15 Book presentation *The Vedas: Texts, Language and Ritual: Proceedings of the Third International Vedic Workshop* (Groningen: Forsten, 2004; eds A. Griffiths & J. Houben) to Prof. Henk Bodewitz

16:30 – 18:00 Reception in the canteen

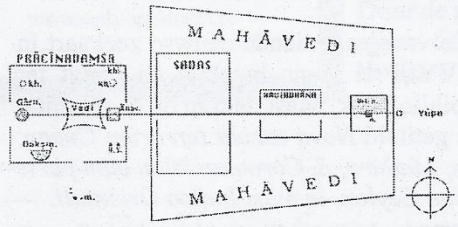

Outline of the sacrificial area where the Gharma pot is used in the worship of the Ashvins. © J. Houben

The paper sketches some insights afforded in this respect by a study of the archaeological evidence from the Volga-Ural region, Central Asia and the Mitanni kingdom, the Gandhara Grave culture of northern Pakistan, as well as mythic and cultic parallels in Greek and Baltic traditions traceable to the Pontic steppes, and loanwords, myths and rituals inherited from their ancient Proto-Aryan overlords and neighbours by the Finno-Ugric speaking peoples of northeastern Europe.

Nieuw VVIK Bestuurslid

Lennart Bes werkt bij het Nationaal Archief in Den Haag, waar hij zich bezig houdt met de archieven van de Verenigde Oostindische Compagnie. Hij stelde ondermeer een inventaris samen van 64 meter aan VOC-archieven in de *Tamil Nadu Archives* (Chennai). Bes studeerde geschiedenis van Zuid-Azië bij het Instituut Kern en specialiseerde zich in de aanwezigheid van de VOC in Tamil Nadu. Naast zijn werk bij het Nationaal Archief, is hij de (mede-) auteur van twee gidsen over vroeg-modern Nederlands archiefmateriaal betreffende Zuid-Azië. Momenteel doet hij onderzoek naar de contacten tussen de VOC en enkele Zuid-Indiase staten. Bes is ook redactielid van het tijdschrift voor Europese expansiegeschiedenis, *Itinerario*, en tijdelijk in dienst van het Documentatiecentrum Zuid-Azië van het Instituut Kern.

Belangrijkste publicaties Lennart Bes

- "The Setupatis, the Dutch, and Other Bandits in Eighteenth-Century Ramnad (South India)", JESHO, 44/4 (2001)

- *Dutch Sources on South Asia c. 1600-1825.* Vol. 1: *Bibliography and Archival Guide to the National Archives at The Hague (The Netherlands)*, (New Delhi, 2001) [co-editors: J. Gommans, G. Kruijtzer], Vol. 2: *Archival Guide to the Repositories in The Netherlands Other than the National Archives*, (New Delhi, 2004).

 Copyright © 2004 VVIK Nieuws

The Scarecrow

Dory Heilijgers

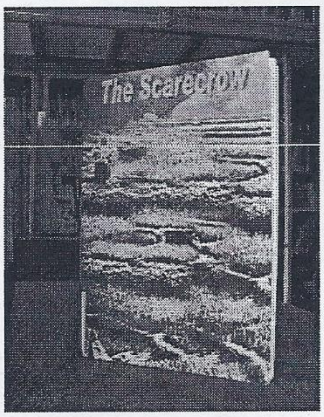

Na het overlijden van zijn grootmoeder, verblijft de twaalfjarige Ani samen met zijn ouders en naaste familie gedurende korte tijd in het huis van zijn grootvader, op het platteland. Met Jai, zijn één jaar jongere, eveneens uit de stad afkomstige neefje, en drie plaatselijke zigeunerkinderen beleeft hij een heerlijke tijd. De beide stadskinderen genieten van de gewone dingen die het buitenleven hen biedt.

Het enthousiasme en de levenslust van de kinderen staat in schril contrast met de doodsangst van hun grootvader. Wegens een tragische gebeurtenis in zijn jeugd, is hem een voortijdige dood voorspeld. Gekweld door gewetensnood probeert hij, een christen, zijn noodlot te ontlopen door gebruik te maken van de diensten van een magiër. Als dit niet blijkt te helpen wendt hij zich alsnog tot zijn eigen god en probeert hem om te kopen.

Besproken boek

Nikhil Mathew Kurien

The Scarecrow

New Delhi: Minerva Press, 2001

Prijs: euro 20,25

De enige mogelijkheid voor de kinderen om hun verblijf op het platteland te rekken, zou het overlijden van hun grootvader zijn. En dat is dan ook wat ze wensen, zijn dood. Als dit inderdaad overeenkomstig de voorspelling gebeurt, blijkt het voor Ani anders uit te pakken dan hij had gehoopt.

De stijl van de auteur is eenvoudig en rustig, verhalend. Eenzelfde gegeven kan hij in enigszins andere bewoordingen herhalen en daardoor maakt hij het sterker. In een enkel geval gebruikt hij een letterlijke herhaling. *The Scarecrow* is een mooi boek dat kinderlijke eenvoud en volwassen complexiteit en beider morele dilemma's naast elkaar plaatst.

> *"Ani was happy, anxious and frightened. He never thought he could catch a fish and now accidentally here was one almost in his hands. It was going to be his, but only if he could catch it. He had in his mind a small fear, like what if the fish bit him"*. (p. 89)

VOC-kaart in het bezit van de VVIK

Dory Heilijgers

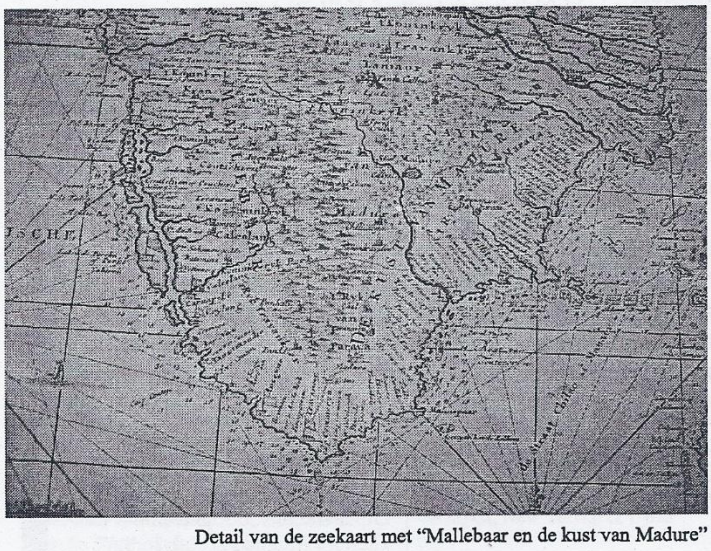

Detail van de zeekaart met "Mallebaar en de kust van Madure"

Een kopie van de vroeg achttiende-eeuwse zeekaart in het bezit van de VVIK is thans ingelijst en hangt ter bezichtiging in de bibliotheek, naast de trap bij de afdeling religie. De kaart is getiteld *Nova tabula terrarum Cucan, Canara, Malabaria, Madura, & Coromandella, cum parte septentrionali insulae Ceylon, in mari Indico Orientali.*

De kaart is ca. 1720 gedrukt in Amsterdam door Gerard van Keulen naar een kopergravure, 49x60,5 cm, schaal ca. 1:2.000.000. De maker van de kaart was Adriaan Reland (1676-1718), hoogleraar Oosterse Talen en Hebreeuwse Antiquiteiten aan de Utrechtse Universiteit met een brede belangstelling voor taalkunde (Arabisch, Perzisch) alsook geografie en kartografie.

Detail van de zee boven Ceylon (Sri Lanka)

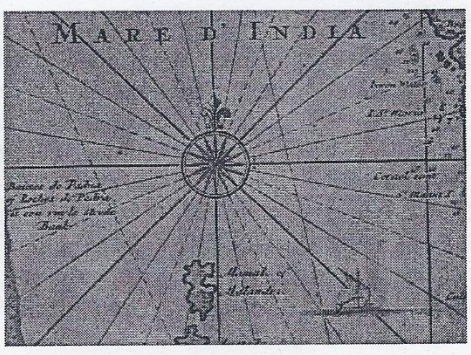

De kaart is beschreven in C. Koeman, *Atlantes neerlandici : bibliography of terrestrial, maritime and celestial atlases and pilot books, published in the Netherlands up to 1880*, vol. IV (Amsterdam 1970) p. 377. De vele kustplaatsen en de cijfers langs de kustlijn (diepte in vadem = 1.80 mtr) zijn kenmerkend voor zeekaarten.

Aziatische kunst uit het Rijksmuseum Amsterdam tijdelijk onderdak in Apeldoorn
Het Rijksmuseum op de Veluwe

Pauline Lunsingh Scheurleer

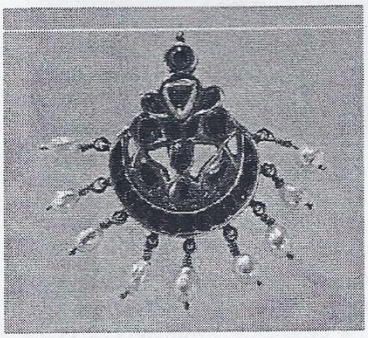

Tika (voorhoofdsieraad) in de vorm van een gouden liggende halve maan. Surat, 1750
© Rijksmuseum Amsterdam

Tijdens de verbouwing van het hoofdgebouw van het Rijksmuseum in Amsterdam vinden verschillende collecties onderdak bij musea in binnen- en buitenland. Alleen de Nederlandse zeventiende-eeuwse meesterwerken blijven nog op de oude plek te zien. Een keuze uit de collectie Aziatische Kunst werd per 25 september jl. opgesteld in een nieuw museum in Apeldoorn, genaamd CODA: *Cultuur Onder Dak in Apeldoorn*, bestaande uit diverse culturele instituten: het Historisch Museum Apeldoorn, de Van Reekum Galerij van contemporaine kunst, de Apeldoornse Bibliotheek en het Gemeente-archief.

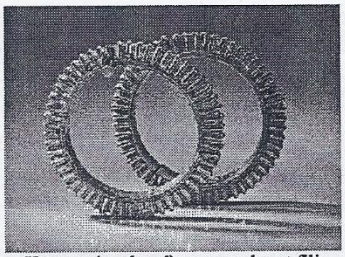

Kangen (armband) van goud met filigrain appliqué-werk versierd. Surat, 1750.
© Rijksmuseum Amsterdam

Voor het museum is in het centrum van Apeldoorn, naast de bibliotheek en het archief, een nieuw, modern en transparant gebouw gecreëerd door de bekende Nederlandse architect Herman Hertzberger. Het museum, dat op 12 maart 2004 door Koningin Beatrix werd geopend, herbergt nu tot en met 2008 een selectie van kunstwerken uit China en Japan, evenals Zuid- en Zuidoost-Azië. Vanaf midden december 2004 zal er ook een selectie van meubelen en luxe gebruiksvoorwerpen te zien zijn. Het gaat om voorwerpen die in Azië werden gemaakt voor Europeanen die daar woonden en ook voor Europeanen in hun eigen land.

Rijksmuseum op de Veluwe

Vanaf 25 September 2004 t/m 2008

maandag, donderdag 10:00 – 20.30
dins-, woens- & vrijdag 10:00 – 17.30
zaterdag 10:00 – 17:00
zondag 13:00 – 17:00

Adres: Vosselmanstraat 299
7311 CL Apeldoorn
Tel. 055-5268400
www.coda-apeldoorn.nl

In de huidige CODA opstelling, neemt het bekende bronzen beeld van de Dansende Shiva uit het twaalfde-eeuwse Chola-rijk natuurlijk een prominente plaats in temidden van een twintigtal grote en kleine sculpturen uit Noord- en Zuid-India. Daarnaast zijn er twee uitzonderlijke sets van sieraden uit Surat (Gujarat), de havenplaats van het Mughal-rijk, te bezichtigen. Eén set was bedoeld voor een hindoeïstische vrouw, en de andere voor een islamitische vrouw. Een ons nu helaas onbekende Nederlander in dienst van de VOC, verzamelde de sieraden in het midden van de achttiende eeuw, samen met de klederdracht van vrouwen en de kleding en wapens van mannen. De bedoeling van deze verzameling was om in Nederland te laten zien hoe de hindoeïstische en islamitische mensen van India er uit zagen. De verzameling werd zo bijzonder gevonden dat deze tot geschenk aan de stadhouder van Den Haag werd gemaakt. Door de grillige loop van de geschiedenis, zijn alleen de twee sets sieraden voor de vrouwen bewaard gebleven.

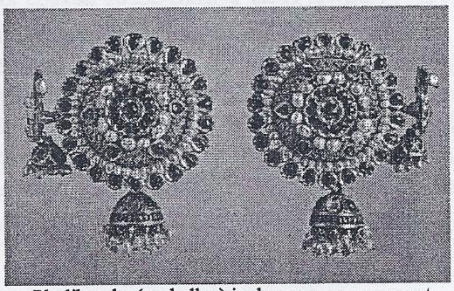

Phuljhumka (oorbellen) in de vorm van een rozet. Surat, 1750. © Rijksmuseum Amsterdam

Foekema foto- en negatief-collectie

Elaine Motshagen

September 2004 is een begin gemaakt met het ontsluiten van de Gerard Foekema fotocollectie in het bezit van het Instituut Kern. Het toegankelijk maken van deze prachtige collectie, een taak die mij ten deel is gevallen, is in het kader van het meer omvattende foto-project van Kern waar onder anderen Gerda Theuns en Ellen Raven aan bijdragen. De Foekema collectie omvat een kleine 3000 zwart-wit foto's uit de jaren '80 met als onderwerp Hindoeïstische en boeddhistische architectuur, beeldhouwwerk en reliefs uit India, Indonesië, Thailand en Birma. Een deel van de collectie is al (indirect) toegankelijk via internet (http://beeldbank.wsd.leidenuniv.nl).

Een proefversie van een mondiale vrij toegankelijke internetapplicatie, zonder ULCN-account/gastgebruik, is ook al aanwezig (http://itcweb.wsd.leidenuniv.nl/kern.asp)

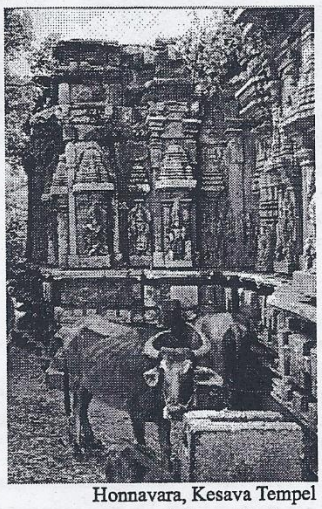

Honnavara, Kesava Tempel
© Gerard Foekema

 Copyright © 2004 VVIK Nieuws

Activiteiten in de randstad

Vanaf oktober:
Beeldvorming, permanente tentoonstelling Wereldmuseum Rotterdam. Thema: clichés over andere culturen zoals gangbaar in o.a. de Chinoiserie, het Japonisme en Oriëntalisme. Info: 0102707172

26 november, 20.00: *Droeh Nankoe Ensemble* met varianten van *baithak gana* uit Uttar Pradesh en Bihar. De Doelen Rotterdam: 0102171717 en Rasa Utrecht (27/10): 0302316040

Beeldvorming © Wereldmuseum Rotterdam

26 december: *OHM TV* Bollywood special over Hindi films die migratie en veranderende waarden als thema hebben. Interviews met Amitabh Bachan en Shah Rukh Khan. www.ohmnet.nl

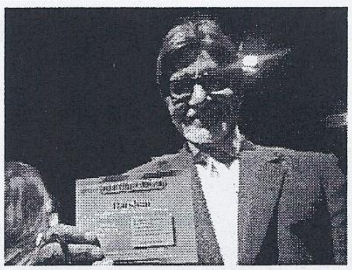

Amitabh Bachan op OHM TV

23 januari, 14.30: *Vijayalakshmy Subramaniam* met klassieke Zuid-Indiase zang in Korzo Den Haag (0703637540). Overige optredens: www.muziekdansuitindia.nl

26 januari, 19.30: *Hindi literatuur: een overzicht.* Lezing door dichter V. Khare. Info: indiainstituut@yahoo.com. Overige lezingen: *Tibetaans Boeddhisme*, S. de Vries en F. Erdmann (18/11 t/m 23/12), *Hervorming van het Hindoeïsme*, V.A. van Bijlert (22/02 t/m 29/03), iedere donderdag, aanvang: 19.00

27 februari, 14.00: *Bharat Natyam.* Priyadarsini Govind treedt op in De Regentes (Den Haag: 0703637798). Overige optredens: www.muziekdansuitindia.nl

Nieuw adres VVIK secretaris

Janet Kamphorst

Alexandra van der Geer, VVIK secretaris sinds 1999, is met haar familie tijdelijk naar Griekenland verhuisd. Zij blijft desondanks actief als vereniging's secretaris en redacteur van VVIK Nieuws. Haar e-mail adres daar is geeraae@otenet.gr.

In Athene blijft ze zich bezighouden met indologie / archeologie en zoölogie en de combinatie daarvan. In dat verband werkt ze verder aan de publicatie van haar postdoc-onderzoek (IIAS, Universiteit Leiden) getiteld: *Animals in Stone, Indian animals sculptured through time*, een beschrijving van afgebeelde dieren in de Indiase beeldhouwkunst, vergeleken met diezelfde dieren zoals wij ze kennen.

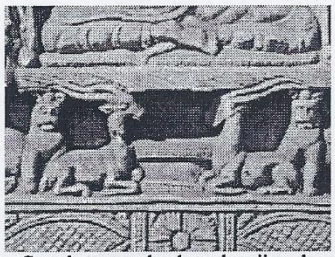

Geen herten onder de onderwijzende Buddha op dit paneel uit Nagarjunakonda, maar een antiloop (*A. cervicapra*). Foto AIS SC 1928-1930

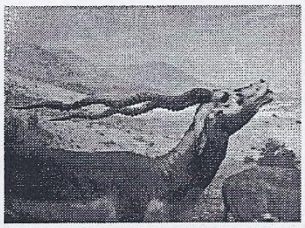

Antilope cervicapra
AMNH, New York@ G. Lyras

Redactie: j.kamphorst@let.leidenuniv.nl
Lay-out:geeraae@otenet.gr

De VVIK nieuwsbrief is een halfjaarlijkse gratis uitgave voor en door Vrienden van het Instituut Kern. De publicatie van 'Activiteiten in de randstad' is onder voorbehoud, wij raden u aan eerst aanvullende informatie in te winnen alvorens u een activiteit bezoekt.

DE VVIK IN HET KORT

Activiteiten

Vrienden van het Instituut Kern ontvangen ongeveer 5x per jaar een uitnodiging voor het bijwonen van lezingen, boekpresentaties of videovertoningen met aansluitend een borrel. Instituut Kern is historisch verbonden aan de opleiding TCZCA (www.leidenuniv.nl/let/onderwijs/index.html onder het kopje opleidingen). Adres: Nonnensteeg 1-3 te Leiden.

Nieuwsbrief

Leden ontvangen voorts tweemaal per jaar de VVIK Nieuwsbrief met nieuws over VVIK activiteiten, Instituut Kern publicaties en overige wetenswaardigheden zoals een overzicht van voor VVIK leden interessante activiteiten in de regio.

Collecties

De VVIK draagt zorg voor het beheer en de restauratie van een aantal bezittingen waaronder het Gandhara-album met albumine afdrukken van voor 1885. De Vereniging beheert daarnaast bijna 80 duizend foto's, die middels een database in de bibliotheek raadpleegbaar zijn. Ook bezit de Vereniging een aantal palmblad-manuscripten. De Indologische collecties worden met steun van de Vereniging in stand gehouden.

Fonds de Cock

Studentleden die een studiereis willen maken, kunnen een reisbeurs aanvragen bij Fonds de Cock. Aanvragen dienen schriftelijk bij het bestuur te worden ingediend. Achteraf wordt een kort verslag van de reis verlangd.

Lid worden?

Schrijf naar de Vereniging Vrienden Instituut Kern, Nonnensteeg 1-3, Postbus 9515, 2300 RA Leiden; e-mail geeraae@otenet.gr. De contributie (20 euro voor gewone leden en 10 euro voor studenten; per lopend kalenderjaar) kunt U overmaken naar het banknummer van de VVIK: ABN AMRO 45.17.84.308 t.n.v. Vereniging Vrienden van Instituut Kern, Leiden.